
ZPRAVODAJ
TECHNICKÉHO
MUZEA v BRNĚ

2

1974

Pro muzejní pracovníky, odborný aktiv a spolupracující instituce vydává Technické muzeum v Brně.

TECHNICKÉ PAMÁTKY

Pracovníci odboru vědy a techniky věnovali v první polovině letošního roku velkou pozornost průzkumu technických památek na Moravě. Ve spolupráci s krajskými středisky památkové péče a ochrany přírody v Jihomoravském a Severomoravském kraji zajišťovali spolupráci plnění tzv. programu "E" - programu zachrany, obnovy a společenského využití památek výroby, vědy a techniky. Zpracovali mnoho dokumentačního materiálu o vybraných nemovitých kulturních památkách technického charakteru. Stručné informace o některých z nich budeme postupně zveřejňovat ve Zpravodajství TM.

Parní vodárna v Chvalkovicích

Technické muzeum Brno navrhuje KSSPPOP v Ostravě k zapsání do seznamu technických památek objekt vodárny ve Chvalkovicích a doporučuje využít tento objekt po stavebních úpravách ku zřízení stálé expozice /v prvním patře/ a depozitáře /v bývalé kotelně/. Expozice by měla buď vodárenský charakter, nebo, ve spolupráci s generálním ředitelstvím Sigma Olomouc, by zde mohla být zřízena expozice čerpací techniky. Technickou památku a expozici by kromě běžných návštěvníků mohla využívat i Sigma Olomouc ke svým propagačním a obchodním účelům. Sloužila by k porovnání se současným stavem a technikou zásobování obyvatel pitnou vodou.

K historii objektu podáváme tuto stručnou informaci: Pitnou vodu pro město Olomouc dodávaly od pradávna studny. Ještě v roce 1866 bylo v Olomouci celkem 147 studní. Po řadě neúspěšných pokusů najít prameniště pitné vody, našlo se v roce 1887 vydatné ložisko vody mezi Černovírem, Hlušovicemi a Chvalkovicemi. Voda byla uznána za pitnou o 13° tvrdosti. Vypracování projektu bylo zadáno 7. ledna 1889, stavba byla

vypsána v únoru a koncem března zadána firmě Korte a spol. Povolení ke stavbě bylo uděleno 28.4.1889. Se stavbou bylo započato 20.5.1889 a 26.11.1889 se čerpala voda do vodojemu. K veřejnému užívání odevzdal vodovod starosta Josef Engel dne 15.12.1889. Za pozoruhodně krátkou dobu sedmi měsíců byla postavena strojovna, kotelna včetně strojního a kotelního vybavení a zařízení, výtlačné a rozvodné potrubí v délce asi 16 km a vodojem o obsahu 1500 m³. Objekt vodárny a kotelny má půdorys 35,0x11,7 m, výška vodárny je 11,5 m, kotelny 8,0 m. Kotelna byla vybavena dvěma Tischbeinovými kotly o výhřevné ploše 65 m², které jsou však zdemontovány a komin zbourán. Ve strojovně jsou instalovány dva parní stroje o výkonu 80 KS spojené přímo s plunžrovými dvojčinnými čerpadly, výrobce Prager Maschinenbau, Aktiengesellschaft. Parní stroje a čerpadla jsou napadeny rzi, je třeba je vyčistit a nakonzervovat. Vodárna s jednou studnou ø 2,75 m, hloubky 9 m byla postavena na výkon 30 l/sec, po 10 letech byla posílena čtyřmi studnami na celkový výkon 60 l/sec. Chráněné vodonosné území bylo zalesněno a činí 173 ha.

Z ekonomických důvodů byl parní provoz 6.5.1970 zastaven a po osmdesáti letech spolehlivého provozu nahrazen elektrickým pohonem. Ve strojovně je umístěna automatika čerpání. Objekty vodárny a kotelny jsou celkem zachovalé, vykazují však znaky zastaveného provozu stejně jako zařízení. Je nezbytné provést opravy, aby nedošlo k dalšímu podstatnému zhoršení stavu. Areál je celkově neudržovaný a zarostlý plevelem.

Objekt vodárny a kotelny je typickou architekturou technického objektu z konce 19. století. Mohutné parní stroje i plunžrová čerpadla dokumentují rozvinutý český průmysl a jeho technickou úroveň v tomto období. Kvalitu a trvanlivost díla dokladuje jeho bezporuchový provoz až do roku 1960. Je dokladem úrovně znalostí a dovedností našich dělníků a techniků a pohotovosti dodavatelů strojního zařízení.

Dílo podobného typu v našich krajích není. Doporučuje se proto je zachovat jako technickou památku s tím, že Okresní vodovody a kanalizace budou nadále využívat studny jako zdroj pitné vody pro Olomouc. Pro využití veřejností jsou zde velmi dobré podmínky, dané krásným prostředím na zalesněném

území a blízkostí města Olomouce s možností využít městské dopravy a krátké procházky.

K rekonstrukci vodního mlýnu Slup

Ke spolupráci na rekonstrukci této vzácné památky byl získán jako další partner - ČKD Blansko, kde projekční oddělení zpracovává studii na využití stávající Francisovy turbíny. Po provedené prohlídce a zakreslení celkového stavu projektant vyhodnotil alternativními řešeními možnosti k předkládaným záměrům. Závěrem doporučuje uvést toto vodní dílo do provozu a její budovu z vnější strany vhodně upravit.

Dne 14. června t.r. se v Technickém muzeu uskutečnilo jednání za účasti odpovědných pracovníků Státního ústavu památkové péče a ochrany přírody Praha /Dr. Jiří Vondra/, KSSPPOP Brno /Ing.arch. Dagmar Antošová, prom.hist.um./, SÚRPMO Brno /Dr.L. Koběrská a Dr.J.O. Eliáš/, Interprojektu Brno /Ing. Sedláček/, Zemědělského muzea v Praze /Ing.Dr. Kutelvašer, CSc./, ČKD Blansko /s.J. Kočí/ a pracovníků TMB /Ing. Berka, Ing. Neužil/. Byly hodnoceny dosavadní práce, výše uvedený návrh ČKD a návrh vnitřního zařízení - vybudování mlýnského muzea.

Rozhodnutí, zda bude Francisova turbína ponechána či odstraněna, bylo odročeno s tím, že nejdříve bude provedena prohlídka objektu na místě samém. Prohlídka objektu byla dohodnuta na 3. července t.r. Podle výsledku jednání bude přikročeno k dokončení prováděcích stavebních výkresů zpracováním dvou zbývajících objektů: objektu II - vodní kola a objektu O5 - úprava náhonu, případně ještě dalšího objektu - úprava strojovny turbíny.

VÝSTAVY A EXPOZICE

Výstava STAVBA TRANZITNÍHO PLYNOVODU

Magistrálou mezinárodní spolupráce je nazýván tranzitní plynovod, napojený na soustavu dálkových plynovodů v SSSR. Stavba čs. části mezinárodního tranzitního plynovodu byla schválena XIV. sjezdem KSČ a stala se tak jednou z nejvýznamnějších staveb pětiletky. Výstava, jejímž pořadatelem byl Tranzitní plynovod, n.p. Praha a Technické muzeum v Brně ukázala počátky, průběh a nejdůležitější momenty této stavby, těžkosti, které musely pracovníci překonat a zejména všestrannou pomoc Sovětského svazu při stavbě a její nesmírný význam jak pro oblast paliv a energie, tak i pro mezinárodní hospodářskou spolupráci socialistických i kapitalistických zemí.

Výstava byla zahájena 3. dubna a trvala do 28. dubna 1974.

Výstava 20 LET PROJEKTOVÁNÍ A BUDOVÁNÍ SOCIALISTICKÉ DOPRAVY

Výstavu připravil a úspěšně i realizoval v jiných městech naší republiky Státní ústav dopravního projektování, který je jedním z nejstarších projektových ústavů v Československé socialistické republice.

V uplynulých dvaceti letech vypracoval prakticky všechny projektové dokumentace pro obnovu železniční sítě ČSSR po II. světové válce, projekty na stavbu nových tratí, kterými byla v zásadě dobudována celostátní síť drah v ČSSR. V současné době spolupracuje při projekci nejrozsáhlejších staveb v naší republice, jako je stavba tranzitního plynovodu a pražského metra.

Výstava byla zahájena 6. května a skončila 26. května 1974.

Výstava TECHNICKÁ TVOŘIVOST MLÁDEŽE

Výstavu uspořádal Národní výbor města Brna, odbor školství a Městv SSM ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně k 25. výročí PO SSM, 20. výročí STTM a 30. výročí SNP. Na ploše 398 m² byly soustředěny práce žáků z průmyslových škol, základních devítiletých škol a práce učňů z brněnských učilišť. Práce byly zhodnoceny, výsledky soutěže a současně i ceny za nejlepší práce byly předány vítězům na závěrečné slavnostní akademii, konané v sále Stadia v Brně. Výstava vyvolala značný zájem mezi mladými návštěvníky.

Byla otevřena od 12. do 19. května 1974.

Výstava HROMADNÁ MĚSTSKÁ DOPRAVA V BUDAPEŠTI

Dopravní muzeum v Budapešti prezentovalo na této výstavě vývoj hromadné dopravy v Budapešti od prvních omnibusů přes koňské dráhy, elektrickou trakci, autobusy až ke stavbě budapeštského metra, prvního na evropské půdě. Bohatý fotodokumentární materiál byl doplněn celou řadou vynikajících modelů dnes již historických tramvají, autobusů a řadou dalších exponátů.

Výstava byla stavnostně otevřena 27. května a potrvá do 26. července 1974.

Výstava VÝVOJ PROJEKTŮ METRA V PRAZE

U příležitosti LISTOVSKÉ ROZPRÁVY 74, pořádané na téma "Městská hromadná doprava" byla uspořádána pracovníky Technického muzea v Brně výstava - VÝVOJ PROJEKTŮ METRA V PRAZE. Cí-

lem této výstavky bylo seznámit návštěvníky se zásadními návrhy řešení metra v Praze. Dále ukázat podíl prof. Lista na vývoji názorů tohoto řešení a na konečném rozhodnutí o výstavbě metra. Byl zde také zdůrazněn rozsah a formy spolupráce sovětských odborníků na řešení i výstavbě pražského metra.

Návštěvníkům byly představeny i některé z čestných uznání, diplomů, medailí prof. Lista, které mu byly uděleny našimi /z nich nejvýznamnější Řád práce/ i zahraničními institucemi. Dále zde bylo několik ukázek publikací prof. Lista.

Výstavka byla otevřena 3. června a potrvá do poloviny července.

Výstava VĚTRNÉ MLÝNY VČERA A DNES

V červnu 1974 otevřelo Technické muzeum v Brně ve svých prostorách výstavu s dosud neobvyklou tematikou pod názvem "větrné mlýny včera a dnes".

Účelem výstavy je seznámit veřejnost s málo známou skutečností, že větrné mlýny, známé jako stavby typické pro Holandsko, Dánsko, případně jiné země, se stavěly v hojném počtu i na území dnešního Československa a to především v oblasti Moravy a Slezska. Z celkového počtu 915-ti, na celém našem území výzkumem doposud zjištěných objektů, jich bylo na Moravě a ve Slezsku identifikováno 682. Z tohoto počtu se jich v této oblasti zachovalo asi 20 zděných a několik málo dřevěných - sloupových a jen v několika málo případech se dochovalo jejich vnitřní vybavení.

Je proto také dalším cílem výstavy seznámit veřejnost s aktivitou, která se v současné době vyvíjí pro zachranu a renovaci těch několika zbylých větrných mlýnů, které jsou cennými technickými památkami, dokumentujícími dřívější lidovou stavitelskou a řemeslnou dovednost, a které jsou svědky dnes již zaniklého řemesla sekerníků.

Tematicky je výstava rozdělena do pěti částí:

- historie vzniku a vývoje větrných mlýnů se zvláštním

zaměřením na české země

- technická část, seznamující návštěvníka se stavbou, konstrukcí a funkcí mlýna, včetně lidového názvosloví
- současné větrné mlýny na Moravě a ve Slezsku
- záchranná aktivita, směřující k uchování a renovaci větrných mlýnů
- větrné mlýny v Polsku

Část výstavy, věnovaná větrným mlýnům v Polsku, byla připravena v aktivní spolupráci s Palácem kultury v Poznani jako logický důsledek úzkých kulturních vztahů, které se rozvíjejí mezi Brnem a Poznani. Vystavené dokumenty dokazují, že teritoriální blízkost a příbuzné geografické podmínky sehrály svoji roli v tom, že přibližně ve stejném období se v českých zemích i v Polsku uplatňuje větrný mlýn jako jeden ze způsobů využívání přírodní energie. Spolupráce obou sousedních zemí nauspořádání výstavy je též výrazem pozornosti, se kterou se obě strany věnují záchraně svých historických a památkových objektů.

Výstava je doprovázena řadou artefaktů - autentických předmětů - přenesených přímo z větrných mlýnů a funkčních modelů českých i polských, které návštěvníkovi objasňují činnost mlýna i jednotlivých částí mlecího zařízení. Kromě technických fotografií je výstava doplněna i kolekcí fotografií, které zachycují větrný mlýn jako objekt uměleckého ztvárnění a dopomáhají k dotváření atmosféry výstavy.

K výstavě byl vydán tištěný průvodce, který textem i vybranými fotografiemi interpretuje stručně obsah výstavy a pomáhá zafixovat informace získané návštěvou výstavy.

V rámci výstavy byl uspořádán dvoudenní seminář s mezinárodní účastí, na němž si své poznatky a zkušenosti z výzkumné práce vyměnili řada našich i zahraničních odborníků.

Výstava potrvá do 25. srpna 1974.

Výstavy STAVBY 9. PĚTILETKY V SSSR
ROZVOJ ELEKTROENERGETIKY V SSSR

U příležitosti Dnů SSSR a Voroněžské oblasti v Jihomoravském kraji byly 11. června 1974 v Technickém muzeu slavnostně zahájeny dvě sovětské výstavy Stavby 9. pětiletky v SSSR a Rozvoj elektroenergetiky v SSSR. Panelové výstavy zapůjčil Dům sovětské vědy a kultury v Praze. V Technickém muzeu ji připravili a instalovali pracovníci muzea.

Pořadatelem výstavy byly KV KSČ, JmKNV, KV SČSP, MěSTV SČSP a TM v Brně. Výstavy návštěvníkům ukázaly úspěchy sovětských lidí, jejich úsilí při budování 9. pětiletky, dále nesmírný technický pokrok v oblasti elektroenergetiky a její význam nejen pro sovětské národy, ale i pro ostatní spřátelené socialistické země.

Výstavy byly otevřeny do 16. června 1974.

Stálé expozice Technického muzea

VODNÍ ENERGETIKA

PARNÍ ENERGETIKA

PANORAMA, stereoskopické promítání barevných diapozitivů uvedla ve II. čtvrtletí celkem 6 programů.

SEBÍRKOTVORNÁ ČINNOST

Unikátní stíhací letoun MIG-19 na nádvoří TMB

V noci mezi 2 a 3 hodinou dne 8. dubna t.r. byl přepraven za pomoci brněnské voj. posádky z letiště Slatina na nádvoří TMB předem určenou trasou stíhací letoun MIG-19, který darovala voj. správa našemu ústavu. Příslušníci zdejšího vojenského útvaru letoun nejen bezpečně přepravili, ale i následujícího dne jej kompletně odborně zmontovali. Stroj bylo nutné přepravit na speciálním podvozku, který byl do Brna převezen z Plzně.

Stíhací letoun MIG-19 sovětské konstrukce je prvním nadzvukovým letounem, zavedeným v naší armádě. Shodou okolností zahájil svoji službu právě v Brně, aby po přeložení do různých jiných posádek skončil opět tam, kde kdysi začínal.

Letoun je kompletně vybaven /pouze radiovýstroj není zabudována/, ovládání křidélek a směrového kormidla je v činnosti. K letounu bylo dodáno kompletní příslušné zaplachtování, takže jej lze chránit přes zimu před nepřízní počasí.

V nejbližší době bude celý stroj omyt, nakonservován a přestříknut průhledným lakem. Bude opatřen výsostnými znaky a původním evidenčním číslem.

Po těchto úpravách bude odkrytován a vystaven na nádvoří TMB k dispozici návštěvníkům, hlavně z řad mládeže, neboť snahou TMB je mimo jiné podchytnout také zájem mladé generace o letectví.

Dopravní podnik Ostrava ve svých ústředních dílnách renovuje pro naše muzeum přívěsný letní tramvajový vůz z Teplic ze začátku našeho století, rozvor 1000 mm.

Sbírky z oboru městské hromadné dopravy byly obohaceny o 780 fotografií historických tramvají a jejich částí, včetně negativů. Karty II. evidence na tuto kolekci jsou zpracovány.

Dopravní podnik města Bratislavy začíná renovovat pro sbírky Technického muzea trolejbus typ Škoda 8Tr a to do původního a opět provozuschopného stavu.

Pracovníci odborné skupiny "Strojírenství" uskutečnili ve dnech 24. až 28. června 1974 pětidenní brigádu v depozitáři Technického muzea v Litenciích. Cílem brigády bylo provést inventuru sbírkového fondu, jeho prohlídku a zhodnocení stavu konzervace sbírkových předmětů.

Tato akce byla organizována v rámci závazku a souběžných kritérií soutěže o titul "Kolektiv československo-sovětského přátelství", do které jsou pracovníci skupiny Strojírenství zapojeni. Výsledkem brigády bylo provedení inventury a kontroly uložení a konzervace u 1174 sbírkových předmětů.

ODBORNÁ A VÝZKUMNÁ ČINNOST

Seminář k vývoji textilních strojů a zařízení

Dne 9. dubna 1974 uspořádalo Technické muzeum v Brně ve spolupráci s ČVTS textilní, oděvní a kožedělnou a Střední průmyslovou školou textilní v Brně, pracovní seminář k vývoji textilních strojů a zařízení. Referáty přednesené na tomto semináři byly zaměřeny k problematice muzejní dokumentace textilní výroby v Technickém muzeu v Brně.

Uvedený seminář se uskutečnil v přednáškovém sále Technického muzea za účasti padesáti odborných pracovníků muzeí, odborných škol, výzkumných ústavů, výrobních podniků a ostatních institucí.

Byly předneseny tyto referáty:

1. Ing. Miroslav Berka, ředitel TM Brno - Úvodní referát
2. Doc.PhDr. Otakar Franěk, CSc. - Sociální a třídní boje brněnského textilního dělnictva
3. Arnošt Bajer - Technické muzeum a jeho textilní oddělení
4. Ing. Jaroslav Jankovský - Vztahy a spolupráce Střední průmyslové školy textilní a Technického muzea v Brně
5. PhDr. Hana Zapletalová - Vývoj brněnské vlnářské výroby ve světle pramenů a literatury
6. Stanislav Novák - Z historie i současnosti výroby bytových textilií v českých zemích, podrobněji na brněnsku
7. Dušan Riegl - Technika úpravy druhotných textilních surovin jako předpoklad jejich využití

Na závěr bylo dohodnuto, že podobné akce se budou konat pravidelně jednou za 2 roky a budou zaměřeny více monotématicky.

Z tohoto semináře vydalo Technické muzeum pro studijní a výzkumné účely sborník materiálů, ve kterém jsou publikovány všechny přednesené referáty.

Listovská rozprava 1974

Listovská rozprava 1974 se uskutečnila dne 4. června 1974 a byla věnována městské hromadné dopravě. Předcházelo ji dne 3.6. 1974 přednáškové odpoledne.

Generální ředitel Dopravního podniku hlavního města Prahy Ing. Mikuláš Lacek seznámil zde účastníky s problematikou výstavby metra v Praze včetně výhledu jeho postupného dobudování a vlivu na složení dopravních prostředků. Jeho přednáška byla doplněna zajímavým filmem. Další filmy přiblížily návštěvníkům výrobu a provoz prostředků městské hromadné dopravy.

Zvláště zaujala vzpomínka na Prof. Lista, kterou přednesl Prof. Ing. Dr. František Jansa, DrSc., a doplnil ji vlastními filmy ze zasedání vědeckých kolegií ve Švýcarsku a Anglii, kterých se zúčastnil spolu s Prof. Listem.

Vlastní Listovská rozprava se konala v přednáškovém sále Technického muzea v Brně. Jednání řídil Prof. Ing. Dr. Otakar Maštovský, DrSc. Úvodní přednášku "Městská hromadná doprava v ČSSR, její vývoj a úloha při vytváření životního prostředí" přednesl Prof. Ing. Dr. František Jansa, DrSc. Dalšími přednáškami bylo srovnání metro v Praze s ostatními, vysvětlena historie, současnost i výhled řízení městské dopravy, koncepce kolejových vozů městských drah, výroby vozidel městské hromadné dopravy v ČSSR. Byla objasněna problematika energetiky městské hromadné dopravy v Brně. Účastníci byli seznámeni s koncepcí městské hromadné dopravy v Bratislavě. Pořadatelé očekávali zájem posluchačů o problematiku hromadné dopravy v Brně, proto pozvali i odpovědné brněnské orgány a organizace. Bohužel, žádný z brněnských odborníků s tímto příspěvkem nevystoupil.

Při příležitosti Listovské rozpravy 1974 uctila delegace účastníků památku Prof. Lista položením kytice na jeho hrob. Bylo vzpomenu i neočekávaného úmrtí Prof. Ing. Františka Smýkala, CSc., který pro tuto rozpravu připravil přednášku o řízení městské dopravy.

Přednesené referáty a diskusní příspěvky budou uveřejněny ve sborníku, který vyjde během tohoto roku.

Seminář o větrných mlýnech

Ve dnech 12. a 13. června 1974 uspořádalo Technické muzeum v Brně seminář o větrných mlýnech. Sešlo se na něm 40 účastníků z ČSR, poněkud více muzejních pracovníků a odborníků státní památkové péče a 3 zahraniční specialisté z oboru větrných mlýnů: Ing. Anders Jespersen z Dánska, Ing. Feliks Klaczyński a Dr. Henryka Wesołowska z Polska.

Dvoudenní seminář byl uspořádán souběžně s výstavou "Větrné mlýny včera a dnes", jejíž vernisáž se uskutečnila 10. června 1974, již za účasti některých účastníků semináře. Posláním semináře bylo sdělení výsledků a výměna zkušeností z vědeckovýzkumné činnosti v oboru větrných mlýnů a vytvoření podnětů k jejich zachráně.

Prvý den jednání byly předneseny tyto referáty:

Ing. Miroslav B e r k a
Zahajovací projev

Dr. Josef V a ř e k a , CSc.
Rozšíření a četnost větrných mlýnů v Československu /na podkladě etnokartografického studia/

Doc.PhDr. Václav F r o l e c , CSc.
Větrné mlýny jako součást kulturní památky

RNDr. Vladimír C a l á b e k
Větrné poměry na Moravě ve vztahu k větrným mlýnům

Dr. Jiří V o n d r a
Státní památková péče a památky techniky

Ing. Anders J e s p e r s e n
Záchrana větrných mlýnů v Dánsku

Dr. Henryka W e s o ł o w s k a
Stav a potřeby výzkumu větrných mlýnů v Polsku

Ing. Feliks K l a c z y ŋ s k i
Větrné mlýny v Polsku

Ing. Libor P r o c h á z k a
Některé výsledky soudobého technického výzkumu větrných mlýnů na Moravě a ve Slezsku

Prvý den byl zakončen společnou prohlídkou muzejní výstavy o větrných mlýnech, kterou uvedl autor libreta a scénáře Ing. Libor Procházka.

Na programu druhého dne semináře byla tematická exkurse spojená s návštěvou a prohlídkou sloupového větrného mlýna ve Skaličce u Hranic na okrese Píseč a holandského mlýna v Kostelci-Štíplě na okrese Gottwaldov. Oba mlýny patří dnes k nejzachovalejším reprezentantům těchto technických kulturních památek na Mora-

vě a ve Slezsku.

Výsledky semináře i celý jeho průběh byly domácími i zahraničními účastníky velmi příznivě hodnoceny. Z jednání semináře bude vydán sborník.

V oddělení obráběcích strojů se začalo se zpracováváním historického vývoje firmy Volman v Žebráku. Byla navázána úzká spolupráce s rodinnými příslušníky majitele továrny Otakara Volmana a to s jeho dcerou, nevlastní sestrou a nevlastním bratrem. Zatím byly sepsány první informace o vzniku továrny, o jejím výrobním programu a sortimentu a o sociálních poměrech v továrně. Byly zajištěny fotografie a prospektové katalogy téměř všech vyráběných obráběcích strojů v Žebráku od založení továrny až do znárodnění.

EDIČNÍ ČINNOST

"K VÝVOJI TEXTILNÍCH STROJŮ A ZAŘÍZENÍ"

Sborník materiálů

Odpovědný redaktor: Ing. Vladimír Herka

Náklad: 300 výtisků

Stran: 101

Vyšlo v II. čtvrtletí 1974

Publikace obsahuje hlavní referáty přednesené na semináři "K vývoji textilních strojů a zařízení", který se konal dne 9. dubna 1974 v přednáškovém sále Technického muzea v Brně. Je určen pro studijní a výzkumné účely Technického muzea v Brně.

"HOSPODAŘENÍ ENERGIÍ"

Sborník materiálů z II. Listovské rozpravy

Odpovědný redaktor: Ing. Vladimír Herka

Náklad: 390 výtisků

Stran: 128

Vyšlo: II. čtvrtletí 1974

Publikace obsahuje referáty, koreferáty a diskusní příspěvky přednesené na II. Listovské rozpravě, konané dne 6. června 1973 na téma "Hospodaření energií". Je určena pro studijní a výzkumné účely Technického muzea v Brně.

Ř Í Z E N Í A O R G A N I Z A C E

Ředitelství Technického muzea v Brně vyhlašuje dva tematické úkoly pro zlepšovatele a vynálezce v roce 1974:

1. Kontejner pro bezpečný převoz sbírkových předmětů

Současný stav:

V současné době se sbírkové předměty převážejí volně ložené na nosné ploše nákladních automobilů. Tím se poškozují a znehodnocují.

Požadavky řešení:

Navrhnout kontejner, který by umožňoval bezpečné naložení, uložení, transport a vyložení sbírkových předmětů různých velikostí. Jeho úprava pro předměty jiných velikostí musí být snadná a rychlá, manipulace s ním pohodlná. Kontejner musí být vhodný pro naložení, vyložení a pro přepravu na nákladních automobilech Technického muzea v Brně typu ŽUK, P V3S a podobných. Celková hmotnost kontejneru musí být co nejmenší. Předpokládá se zhotovení asi 3 kontejnerů.

informace podá:

Ing. Josef Čejka, CSc., TMB, tel. 21978-8/008

Termín vyřešení: 31. 12. 1974

Odměna za vyřešení úkolu: 500,- Kčs

2. Zajištění depozitářů Technického muzea v Brně proti vniknutí nepovolaných osob

Současný stav:

Depozitáře TMB jsou až dosud v době pracovního klidu pouze uzavřeny a uzamčeny běžnými zámky. Případné vniknutí nepovolaných osob dovnitř a možné odcizení sbírkových předmětů není žádným způsobem indikováno. Došlo-li by k němu, bylo by zpravidla zjištěno až dodatečně.

Požadavky řešení:

Navrhnout zařízení, které by automaticky signalizovalo nebo jiným způsobem indikovalo nežádoucí vniknutí osoby do prostoru depozitáře. Zařízení musí být jednoduché, v provozu hospodárné

a použitelné pro různé depozitáře TMB.

Informace podá:

Ing. Vladimír Herka, TMB, tel. 21976-8/5

Termín vyřešení: 31. 12. 1974

Odměna za vyřešení úkolů 600,- Kčs

Soutěž začíná dnem vyhlášení tematických úkolů a končí 31. prosince 1974. Řešení došla po termínu budou projednávána jako zlepšovací návrhy.

Soutěže se může zúčastnit každý pracovník Technického muzea. bez ohledu na pracovní či služební zařazení nebo funkci, kterou v muzeu zastává, případně i navrhovatelé mimo muzeum. Z účasti na řešení tematických úkolů jsou vyloučeni přímí navrhovatelé úkolů, konzultanti a pracovníci, pověřeni vyhodnocováním tematických úkolů.

Návrh na řešení tematického úkolu musí obsahovat výstižný technický popis řešení, podle potřeby náčrtek nebo výkres, popřípadě jiné údaje, prokazující vhodnost a reálnost návrhu. Navrhované řešení musí být v souladu s předpisy o bezpečnosti práce.

Do dvou měsíců po uplynutí lhůty, určené pro podání řešení, zhodnotí došlá řešení hodnotitelská komise.

ROH

Kulturní komise ZV ROH zorganizovala v rámci Mezinárodního dne dětí návštěvu dětí zaměstnanců Technického muzea v kinokavárně na filmovém představení "Měda Beďa".

K R U H P Ř Á T E L T M

Sekce městské hromadné dopravy

Členové sekce MHD pracují pravidelně každou volnou sobotu bezplatně v rámci svého závazku na zprůjezdění budoucí předváděcí trati TM v úseku od Stránské skály do Líšně, již odpracovali celkem 4.426 brig.hodin. Jejich práci prověřila lokomotiva Caroline, která tuto trať projela dne 30. března 1974 a dne 16. května 1974 se zátěží 35 tun.

V rámci závazku se v Líšni buduje provizorní kolejiště pro uskladnění hist.vozidel MHD z Bratislavy o rozchodu 1000 mm.

Sekce Auto Z klub

Poprvé v historii Technického muzea v Brně byl ústav zastoupen na tradičním závodě historických automobilů "1000 mil československých". Náš ústav reprezentovali členové KPTM, sekce Auto-Z-Klub a umístili se takto: Lubomír Dvořáček na voze Z4/III obsadil 4. místo v V. kategorii, absolvoval závod bez trestných bodů, měl průměrnou rychlost 50 km/hod. Jan Popelka na voze Z4/I obsadil 6. místo ve IV. kategorii, absolvoval závod bez trestných bodů, měl průměrnou rychlost 40 km/hod. Pavel Novotný na voze Z5 měl průměrnou rychlost 60 km/hod. Pro poruchu zapalování měl ztrátu jedné hodiny, přesto však závod dojel.

Vodohospodářská skupina pro povodí Odry

V červnu t.r. bylo dáno do tisku první číslo 1974 přílohy Zpravodaje TM "Oderský mlýn" s tímto obsahem:

Ing. Miroslav Váňa: Oderský mlýn a přilehlá niva řeky Odry

Akad.arch. Bohuslav Kiehr: Mlýny v Bernarticích

Libuše Címalová, prom.hist.: Archivy v povodí Odry

Ing. Ladislav Hep: Banka informací "Oderský mlýn"

Zprávy o činnosti skupiny

Zajímavosti ze studijních prací

V muzejním pracovišti "Oderský mlýn" v Bartošovicích bylo za první pololetí uskutečněno třináct návštěvních dnů, zúčastnilo se 42 osob a odpracováno bylo 50 brigádnických hodin. V knihovně je uloženo 60 svazků knižních a časopiseckých fondů, vesměs dary členů. V rámci osvětové činnosti "Oderského mlýna" byly uspořádány tři přednášky z dějin vodního hospodářství povodí Odry.

ZPRAVODAJ TM v Brně vychází čtvrtletně. Zodpovědný redaktor
Ing. Vladimír Herka. Náklad 300 výtisků. Povoleno NVmB, č. 292.

Pouze pro vnitřní potřebu - zdarma.

